

Katholieke Hogeschool Zuid-West-
Vlaanderen
Bachelor in het onderwijs:
secundair onderwijs
(professioneel gerichte bachelor)

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
	3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
	3.2 Werkwijze	5
	3.3 Domeinspecifiek referentiekader	6
	3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	6
4	Opleiding	9
5	Beoordeling	10
	5.1 Doelstellingen opleiding	10
	5.2 Programma	12
	5.3 Inzet personeel	15
	5.4 Voorzieningen	16
	5.5 Interne kwaliteitszorg	17
	5.6 Resultaten	18
6	Oordelen visitatiecommissie	19
7	Oordelen NVAO	20
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	21

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 7 mei 2008 heeft Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen (Katho) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de VLHORA. De aanvraag is ontvangen op 7 mei 2008.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen.

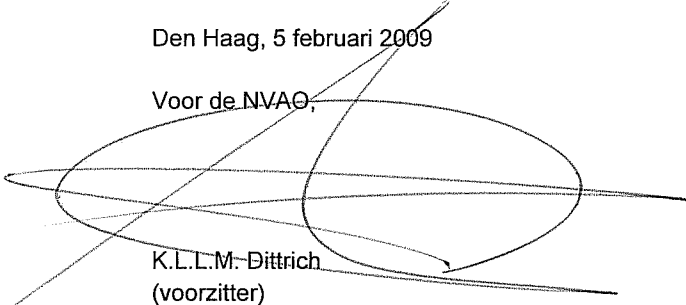
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Torhout wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot en met het einde van het academiejaar 2015-2016.

Den Haag, 5 februari 2009

Voor de NVAO,

K.L.L.M.-Dittich
(voorzitter)

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 7 mei 2008 heeft Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs. De aanvraag is ontvangen op 7 mei 2008.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: VLHORA.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005)

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLHORA

Visitatiecommissie:

- Voorzitter: Kristien Arnouts, inspecteur-generaal voor het secundair onderwijs (domeinspecifieke deskundigheid)
- Leden:
 - Jos Willems, lid van het College van Bestuur van de Hogeschool Zuyd (onderwijsdeskundigheid)
 - Maggy Nelissen, voormalig directeur van het Katholiek Secundair Onderwijs Bree (domeinspecifieke deskundigheid)
 - Jan Vermeylen, inspecteur secundair onderwijs (domeinspecifieke deskundigheid)
 - Tim Bracke, student professionele bachelor in het Onderwijs: secundair onderwijs aan de Hogeschool Gent (studentgebonden deskundigheid)
- Secretaris: Walter Vanlerberghe.

De Erkeningscommissie heeft bij besluit van 9 december 2005 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

De visitatie van de opleiding Onderwijs: secundair onderwijs aan de hogescholen gebeurde conform de werkwijze zoals die is vastgelegd in de 'Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR-VLHORA, februari 2005'.

Op 22 februari 2006 werd de commissie officieel geïnstalleerd.

De visitatiecommissie heeft een domeinspecifiek referentiekader voor de opleiding opgesteld en aan de opleidingen bezorgd.

Elk commissielid heeft het zelfevaluatierapport en de bijlagen bestudeerd, de geselecteerde eindwerken gelezen en zijn argumenten, vragen en voorlopig oordeel vastgelegd in een

checklist, waarvan de secretaris een synthese heeft gemaakt. De synthese werd uitvoerig besproken en beargumenteerd door de commissieleden.

Het visitatiebezoek aan de opleiding Bachelor in het Onderwijs: kleuteronderwijs van Katholieke Hogeschool Kempen vond plaats op 5, 6 en 7 maart 2007.

Tijdens de visitatie werd gesproken met een representatieve vertegenwoordiging van alle geledingen die bij de opleiding betrokken zijn. Tijdens de visitatie werd bijkomend informatiemateriaal bestudeerd en werd een bezoek gebracht aan de instelling met het oog op de beoordeling van de accommodaties en de voorzieningen voor de studenten. De secretaris heeft in samenspraak met de voorzitter en de commissieleden, op basis van het zelfevaluatie-rapport, de checklisten en de motiveringen een ontwerp opleidingsrapport opgesteld.

Het ontwerp opleidingsrapport werd aan de hogescholen gezonden. De reactie van de opleiding op het ontwerp opleidingsrapport werd door de commissie in een slotvergadering besproken. De commissie stelde ook een vergelijkend gedeelte op. Hierin worden de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van de visitatie vergelijkenderwijs weergegeven.

In een aantal gevallen leidde de reactie van de opleiding tot een aanvullend bezoek door (een afvaardiging van) de visitatiecommissie om de nieuwe informatie verder te verifiëren. De resultaten van het aanvullende bezoek aan de betrokken opleiding werden door de voltallige visitatiecommissie besproken.

Alle oordelen en wegingen gebeurden volgen de beslisregels zoals geformuleerd in de *Handleiding onderwijsvisitaties*.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

In september 1998 werd het besluit van de Vlaamse regering betreffende de basiscompetenties van de leraren goedgekeurd. In 2000-2001 liet de minister een evaluatie uitvoeren van de lerarenopleiding, ook van de basiscompetenties. Deze besprekingen hebben geleid tot een ontwerp van besluit dat op het moment van de visitatie nog niet was vastgesteld. Wat de basiscompetenties betreft bleef het besluit van 1998 nog steeds van kracht. Het ontwerp van besluit waarover reeds gecommuniceerd werd met de departementen lerarenopleiding kon evenwel als een geactualiseerde leidraad worden gebruikt. Dit impliceert dat de visitatiecommissie onder andere aandacht had voor de wijze waarop de opleidingen de actualisering vorm (zou) geven in hun programma aan zorgbeleid en gelijke kansen en aan de competenties in verband met het gebruik van ICT.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit vijf leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van

internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- indien beschikbaar beroepsprofielen;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk;
- wettelijke eisen voor beschermde beroepen.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- instelling: Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging: Torhout
- graad en de kwalificatie: Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs
- niveau en oriëntatie: professioneel gerichte bachelor
- studieomvang¹: 180 studiepunten
- afstudeerrichtingen²: geen
- onderwijstaal: Nederlands
- studiegebied: Onderwijs
- titel die houders van de graad van deze opleiding kunnen voeren:
geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 1
- aard van de aanvraag: accreditatie

¹ Situatie ten tijde van de visitatie

² Situatie ten tijde van de visitatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet³;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'⁴;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan⁵.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

RENO (samentrekking van Regentaat en Normaalschool) in Torhout heeft in de beginfase het competentiedenken gesitueerd in een algemeen denkkader. RENO stelt dat het nagenoeg het enige departement in Vlaanderen was dat het aandurfde om kritische bedenkingen te formuleren over het achterliggende constructivisme en het top-downdictaat van de regering op het gebied van algemene opleidingsdoelstellingen. Toch stelde RENO-Torhout zich constructief op en werkte mee met het implementeren van dit algemene referentiekader in de KATHO. Hierbij aansluitend werkte RENO-Torhout een eigen competentiemodel uit dat intern werd goedgekeurd op een tweedaags personeelsoverleg (januari 2003). Dit resulteerde in de zogenaamde 'Torhoutse Aanpak van de BASisCCompetenties', kortweg het 'Tabasco'-model. Licht aangepast maakt dit model op dit ogenblik nog altijd de kern uit van de visie van RENO-Torhout op de algemene opleidingsdoelstellingen. Het Tabascomodel werd in de daaropvolgende academiejaren aangevuld

³ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

⁴ Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

⁵ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

met een globale implementatiestrategie en bijzondere deelstrategieën voor de concrete vormgeving.

De resulterende opleidingscompetenties voldoen aan decretale vereisten. De doelstellingen van de opleiding komen tot stand via overleg met interne en externe actoren. De basiscompetenties zijn opgelegd vanuit het relevante beroepenveld. In dat opzicht vindt de commissie dat de opleiding voldoet aan de verwachtingen. Niettemin blijft de opleiding eigen accenten leggen: 'grote zorg voor het kennisfundament' in de opbouw van het competentieleren; een 'uitgelezen vakdeskundig docentenkorps', waar de autonomie hoog in het vaandel wordt gedragen. Deze eigen accenten vertaalt ze ook in een 'proportionele weging' van de basiscompetenties, met meer gewicht voor de theoretische vakdeskundigheid van de studenten.

De commissie beveelt de opleiding aan om naar een werkbaar evenwicht te zoeken tussen enerzijds de terechte zorg om de traditionele sterktes van de opleidingen te borgen, en anderzijds voldoende openheid te realiseren om ook de vernieuwde accenten vanuit de decretale basiscompetenties en maatschappelijke ontwikkelingen op de professionele gerichtheid van de lerarenopleiding de juiste plaats in de opleiding toe te kennen.

Overwegingen NVAO:

Onder overname van de aanbeveling van de commissie ten aanzien van evenwicht tussen traditionele sterktes en vernieuwde accenten sluit de NVAO zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

De Torhoutse lerarenopleiding staat al decennia lang bekend als een opleiding waarin veel belang gehecht wordt aan kennisoverdracht én -ontwikkeling. Ze wordt hierin door het werkveld expliciet bekrachtigd. De opleiding wordt zo ingericht, dat de praktijk- en

competentiegerichtheid niet leidt tot een afzwakking van het kennisgehalte. Concreet is het programma qua kennisontwikkeling zo opgebouwd, dat het accent in het eerste jaar van de opleiding op verwerving van fundamentele kennis ligt, in het tweede jaar op verdieping en in het derde jaar op verbreding en integratie. Veel aandacht gaat naar de theorie over het lesgeven en de klas, en naar de vakinhoudelijke kennis, de diverse vakdidactieken en de culturele en maatschappelijke vorming.

Het programma is daarmee een adequate transformatie van de eindkwalificaties qua niveau, oriëntatie en de domeinspecifieke eisen. De curriculaire vertaling van de eindkwalificatie is van een goed niveau. Er is een bekommernis om de professionele gerichtheid te blijven bewaken.

De commissie beveelt sterk aan dat de opleiding meer sturend optreedt om de relatie tussen doelstellingen en de afstemming van het programma mee vorm te geven en te bewaken, zodat er duidelijke garanties zijn dat alle basiscompetenties volwaardig aan bod komen.

Studenten lopen stage in het eerste, tweede en derde jaar, in diverse onderwijsvormen. Ten slotte mondt het opleidingsonderdeel stage uit in een volwaardige ingroeistage in de loop van het zesde semester. De opleiding stelt dat de derdejaarsstudent uiteindelijk een veelzijdig en redelijk waarheidsgetrouw beeld heeft van de beroepsuitoefening in de werkelijkheid. De stage wordt op diverse niveaus begeleid. De coördinator van de respectieve optie fungeert als centrale contactpersoon vanuit de opleiding met de stageverlenende scholen voor organisatorische aangelegenheden. De stagementor, een leraar uit het werkveld, engageert zich formeel om de student te helpen bij zijn stageactiviteiten. Hij wijst de stagiair didactisch-pedagogische taken toe, begeleidt hem bij de praktische uitvoering en evalueert de opdrachten. Hij rapporteert aan de student en aan de begeleider van het opleidingsinstituut. Via documenten en mentorendagen wordt dit gecommuniceerd naar de betrokkenen. De docent van het opleidingsinstituut volgt het stageleerproces van de student op. Hij bezoekt de student op de stageplaats en houdt zijn vorderingen bij in een stagedossier. De terugkoppeling gebeurt altijd onmiddellijk na de bijgewoonde leeractiviteit. Ook van belang is de rol van de vakdocenten op stagebezoek. Ze fungeren min of meer als vakbegeleiders: ze geven mentoren informatie over leerboeken en leermethodes.

RENO stelt dat sinds de jongste visitatie het niveau van de eindwerken sterk gestegen is. De commissie heeft de goede kwaliteit van de huidige eindwerken kunnen vaststellen. De opleiding geeft aan dat het niveau blijft variëren, maar dat het globaal genomen kwalitatief beduidend hoger ligt dan vóór 2000. Met het eindwerk toont de RENO-student aan dat hij een bepaald probleem, eigen aan het werkveld van de leraar, op een wetenschappelijk gefundeerde en persoonlijke wijze kan benaderen. Het eindwerk is in principe opgebouwd uit een theoretisch en een praktisch gedeelte. Het kan schriftelijk maar ook op een andere manier worden uitgewerkt (bijvoorbeeld een cd-rom, een video- of dvd-montage, een manifestatie, didactisch materiaal, een website ...).

Vooraf bij het eindwerk komt de interactie tussen opleiding en wetenschappelijk onderzoek tot uiting. Hierbij worden doorgaans de volgende uitwerkingsmogelijkheden voorzien:

- een bescheiden wetenschappelijk onderzoek wordt gekoppeld aan een door de student gecompileerde theoretische achtergrond (meestal kleinschalig en descriptief van aard);
- op een wetenschappelijke basis wordt een oplossing gezocht voor een door een instelling aangebrachte problematiek. De onderwerpen van de eindwerken worden in goede samenwerking met het beroepenveld gekozen.

De afstemming tussen vormgeving en inhoud is voldoende. De commissie vraagt aandacht voor het periodiek screenen van het studiemateriaal. Verder vraagt de commissie aandacht voor een kritische afweging van de kosten en de baten met betrekking tot de vraag naar het opstellen van eigen cursusmateriaal. Daarbij kunnen elementen zoals werkdruk, kostprijs, rendement en efficiëntie, auteursrechten enzovoort mee in rekening worden gebracht.

De docenten hanteren een grote verscheidenheid aan evaluatievormen. Kennisinhouden worden doorgaans schriftelijk en/of mondeling getoetst. Algemene vaardigheden (zoals stageactiviteiten, dictie, expressie), sociale vaardigheden en optiespecifieke vaardigheden worden permanent geëvalueerd. Nieuwe evaluatievormen die aansluiten bij het competentiegericht leren, zoals assessments, hebben de laatste jaren voorzichtig hun intrede gedaan in KATHO. Ontwikkelingsportfolio, peerassessment, selfassessment en vaardigheidstests worden in een aantal opleidingsonderdelen ingeschakeld als aanvullende evaluatievormen. Uit de gesprekken blijkt dat de opleiding vindt dat de personeelsbezetting te laag is om deze erg intensieve evaluatievormen op een deugdelijke manier in te voeren. Eindwerk en stage worden op een specifieke manier geëvalueerd, maar eveneens met aandacht voor assessmentvormen in relatie tot de competentiegerichte doelen. RENO-Torhout zorgt voor interne kwaliteitsbewaking van het toetsgebeuren. De Ombudsdienst houdt toezicht op het correcte verloop ervan.

De toelatingsvoorwaarden zijn goed, duidelijk en in lijn met de decretale voorwaarden.

Overwegingen NVAO:

Onder overname van de aanbeveling van de commissie ten aanzien van sturing gericht op de relatie tussen de doelstellingen en het programma sluit de NVAO zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voor het onderwerp Programma.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

De commissie is positief over de grote betrokkenheid, de deskundigheid, de zorgvuldigheid, de professionele ingesteldheid en het hoog kritisch vermogen van het docentenkorps. Positief is de commissie ook over de geïntegreerde aanpak van functiebeschrijvingen, functionerings- en evaluatiegesprekken. Er is aandacht voor de pedagogische en didactische vorming van de onderwijsgeevenden. Al met al beschikt de opleiding over gekwalificeerd personeel en voert zij een personeelsbeleid dat recht doet aan goed functioneren in het onderwijsproces.

Een aantal docenten werd gerekruteerd uit het secundair onderwijs of andere onderwijsmilieus. De voeling met de beroepspraktijk wordt verder gegarandeerd doordat alle docenten permanent in contact staan met het werkveld door hun samenwerking met de oefenscholen en door stagebezoeken. De commissie heeft vastgesteld dat 28 van de 41 lectoren professionele ervaring hebben. Daarnaast worden er gastsprekers uitgenodigd en is er het gespecialiseerde karakter van een aantal personeelsleden. De commissie staat hier positief tegenover.

De studentlectorratio bedraagt 12,17 tegen 16,05 voor KATHO overkoepelend. Echter, de opleiding heeft een kritische massa omkadering nodig om ingericht te kunnen worden. Het omkaderingsvolume volgt niet het steeds verder uitbreidende opleidingsaanbod. Bovendien wordt in nieuwe opleidingsconcepten steeds meer de nadruk gelegd op coaching, persoonlijke begeleiding van de student, projectwerk enzovoort. Daardoor verhoogt de werklast in RENO-Torhout aanzienlijk. De kwantiteit van het personeel verdient volgens de commissie meer aandacht, mee in het kader van de geconstateerde werkdruk.

Overwegingen NVAO:

Onder overname van de aanbeveling van de commissie ten aanzien van de kwantiteit van het personeel sluit de NVAO zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voor het onderwerp Inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

"KATHO wil boeiende leeromgevingen creëren: praktijkgericht, actief en coöperatief leren, ontwikkelen van zelfsturing, ruimte voor waardeontwikkeling ...". Om dit citaat uit de missie waar te maken, bouwt KATHO functionele en aangename materiële voorzieningen uit, onder het motto "enjoy learning, enjoy working". Er zijn voldoende theorielokalen met een goede uitrusting. De opleiding voert een doelgericht mediatheekbeleid. Het studielandschap is goed uitgerust. De infrastructuur is zo geconcipieerd, dat de studenten zich "thuis voelen": binnen en buiten aangename zithoeken, ruime gangen en verbindingspaden, voedsel- en drankautomaten. Er is een veilige studie- en leefomgeving gecreëerd. Al met al is de infrastructuur voor de studenten goed.

Studiebegeleiding wordt voornamelijk op departementaal niveau vormgegeven en gaat uit van een duidelijk beleid. De commissie heeft kunnen vaststellen dat de opleiding de studiebegeleiding ziet als een opdracht van elke docent en niet enkel van de Dienst Studie- en Studentenbegeleiding (SSB). Dit betekent dat het accent verschuift van aandacht voor studieproblemen bij de zwakkere student naar het begeleiden van kritische keuze- en beslissingsmomenten van de student, het coachen van het leerproces van de student, zowel op vakinhoudelijk als op metacognitief vlak, en het bewaken en bevorderen van de studievoortgang.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

Het KATHO-kwaliteitsmodel stoelt op deze kernideeën: zelfevaluatie, de PDCA-cirkel en unit management. De kwaliteitsontwikkeling in KATHO is gebaseerd op het EFQM/PROZA-model. De commissie heeft vastgesteld dat KATHO een degelijk uitgebouwde structuur heeft geïnstalleerd betreffende kwaliteitszorg, die gecoördineerd wordt door de Dienst Onderwijs & Kwaliteit (DO&K), onder de leiding van een diensthoofd (tevens lid van het directiecomité) en overkoepelende coördinatoren voor de projectgroepen Kwaliteitszorg, Onderwijsinnovatie en Studie- en Studentenbegeleiding. De commissie stelt dat een cultuur van positieve zelfkritische ingesteldheid aanwezig is en dat de opleiding over een IKZ-instrumentarium beschikt. Ze heeft ook vastgesteld dat er talrijke metingen gebeurd zijn. Duidelijke streefdoelen werden echter niet opgemerkt. De opleiding heeft nog een weg te gaan in het meten van resultaten en het ontwikkelen van een degelijk onderbouwde relatie tussen meetresultaten enerzijds en conclusies en bijstellingen anderzijds.

Er worden periodieke bevragingen georganiseerd op diverse terreinen aangaande het onderwijs en met relevante doelgroepen. Er is duidelijk sprake van een verbeteringsbeleid. Er is een actieve betrokkenheid van studenten, lectoren en het werkveld bij interne kwaliteitszorg.

Overwegingen NVAO:

Met inachtneming van de kanttekening die de commissie maakt ten aanzien van het meten van resultaten en het ontwikkelen van een relatie tussen meetresultaten, conclusies en bijstellingen sluit de NVAO zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

Het eigenlijke rendement van de lerarenopleiding is af te lezen uit de tevredenheid van het werkveld en uit de scholingsgraad die in het Vlaamse onderwijs wordt gehaald. Uit recente bevragingen en overlegmomenten door RENO blijkt dat het werkveld tevreden is over het niveau van de huidige afgestudeerden. Uit de gesprekken met de vertegenwoordigers van het werkveld blijkt dat de directies tevreden tot erg tevreden zijn over de vakinhoudelijke kennis, de praktijkdeskundigheid, de kennis van vakdidactiek en de zelfredzaamheid van de afgestudeerden. Verder worden nog significant vermeld: hun professionaliteit, hun vaardigheden om samen te werken, hun aanpassingsvermogen en hun enthousiasme, dynamiek en openheid. Anderzijds vragen de directies nog meer aandacht voor de kennis van leerplannen en eindtermen, voor overleg in het team, voor nieuwe didactische werkvormen, aanpak en media, voor klasmanagement, voor zorg, leerlingvolgsystemen en leren leren, voor integratie van ICT-vaardigheden en voor de houding van de stagiair respectievelijk de beroepsfierheid van de afgestudeerde. De commissie heeft geconcludeerd dat het gerealiseerde niveau van de afgestudeerden hoog kan worden genoemd. Dat geldt zowel voor de vakinhoudelijke kwaliteit, de vakdidactische aanpak als voor een groot aantal andere basiscompetenties. Dit blijkt uit informatie van afgestudeerden, van het werkveld en van de eindwerken.

Vlaanderen heeft geen traditie in het verzamelen van slaagcijfers per studiegebied en/of opleiding over de jaren heen. De opleiding beschikt niet over streefcijfers. De eigen rendementscijfers zijn bekend. Ze worden gekenmerkt door verschillen tussen de opleidingsopties en tussen vooropleidingscategorieën. De commissie heeft vastgesteld dat het onderwijsrendement van de opleiding overeenkomt met wat in Vlaanderen gebruikelijk is. Sterk is dat de opleiding nader bekeken heeft wat de relatie is tussen slaagkans en inzet.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voor het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef ⁶	nvt
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	G
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	G
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	G
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

O: onvoldoende; V: voldoende; G: goed; E: excellent

⁶ Enkel voor masteropleidingen

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel van de NVAO: positief

O: onvoldoende; V: voldoende

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen uitgevoerd door VLHORA.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvaio.net

W www.nvaio.net

Aanvraagnummer #2980

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot het einde van academiejaar 2015-2016.